יום ה', כ"ט בתשרי תשס"ה (14 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

על אודות הוצאתן לאור של מגילות ארץ-ישראל שנתגלו במדבר יהודה:

[המשך המאמר מאתמול]

לא שפר גורלן של המגילות אחרי גילויין בין השנים 1947 ו-1956, שכן תהליך פירסומן היה סבוך. צוות הפירסום הבינלאומי שהורכב בראשית שנות החמישים בירושלים הירדנית פעל בגאוניות, מסירות, ומקוריות, אך במרוצת השנים התברר שהוא גם נהג מתוך תחושת מונופול, בדלנות ואנוכיות, וללא התחשבות מספקת בציבור החוקרים שחיכה לפרסום המלא של התעודות. כתוצאה מכך, במשך 40 שנה פורסמו רק 8 כרכים בסדרת הפרסומים הרשמית: Discoveries in the Judaean Desert (DJD). עד לשנת 1990. במאמר מוסגר אומר ש- 7 המגילות הגדולות מ**מערה 1**, המכונות גם 'המגילות הישראליות', פורסמו עוד בשנות ה- 50 והן מוצגות עתה בהיכל הספר. אני מודע לכך שלא תמיד קל להבחין בין שתי קבוצות המגילות. אינני מתייחס למגילות המוצגות בהיכל הספר, אלא ל- 190 המגילות האחרות, שעל פירסומן אני מופקד מטעם רשות העתיקות והצוות הבינלאומי. 8 הכרכים הראשונים בסדרה היו טובים ובלעדיהם לא הייתי יכול להמשיך מן המקום שבו קודמיי הפסיקו. ברם, מבחינות רבות התחלתי מנקודת האפס. אחרי שנתמניתי היה צורך לערוך אינבנטר מקיף של כל הקטעים, עד לקטן ביותר, הן במוזיאון והן בצילומים; לברר מה פורסם ומה טרם פורסם, והעיקר לחלק משימות לצוות ההולך ומתרחב כדי שיפרסמו את יתר הפרגמנטים שהם הרוב. פעולת הארגון מחדש ארכה זמן רב, שכן מדובר ברבבות אחדות של קטעים, ברצונות שונים של חוקרים ובשנים הראשונות גם תוך כדי סערות ציבוריות וביקורת מתמדת מכל הכיוונים. הצוות שפעל לפניי מנה בין 10 ל- 20 חוקרים בלבד, אך משום שלא היה כל סיכוי לסיים את המלאכה בזמן סביר עם כל-כך מעט חוקרים, היינו חייבים להוסיף לצוות עוד כ- 70 חוקרים מכל העולם. שליש מן הצוות החדש היה מארה"ב, שליש מאירופה ושליש מישראל. **הצוות הישראלי היה בבחינת חידוש, שכן קודם לכן יהודים או ישראלים כלל לא הורשו להשתתף בפרוייקט.**

הארגון מחֻדש בוצע כמבצע צבאי, שתוכנן על ידי המנהל הקודם של רשות העתיקות, האלוף במילואים אמיר דרורי. ברגע מסוים אמיר החליט שהמדינה צריכה להתערב במקום שבו צוות החוקרים הקודם כשל. וכך, ברגע של אמת, בסוף שנות ה- 80, הוא מינה ועדת מגילות שייעצה לו ייעוץ מדעי ומעשי, והוא גם מינה אותי. חברי הוועדה היו פרופ' יונה גרינפילד המנוח, וייבדלו לחיים ארוכים פרופ' שמריהו טלמון, מגן ברושי ואיילה זוסמן. הוועדה קבעה את המסגרת לפעולת הפרסום ואני דיווחתי לה. אמיר היה הרוח החיה מאחורי כל המבצע; הוא הגן על זכויות החוקרים בימים הסוערים של שנת 1991, הוא לחץ על קיום תערוכות בינלאומיות למגילות שבסופו של דבר גם הועילו מאוד והוא סיפק כספים גם כשלא היה כסף. גם המנהל החדש, שוקה דורפמן, המשיך לתמוך בפרוייקט המגילות. **הצלחנו במשימתנו להוציא לאור את כל מגילות מדבר יהודה**, ואפשר גם לומר, לכבודה של מדינת ישראל, מפני שאט-אט חדר לתודעתם של חברי החוקרים מעבר לים **שזה מבצע ישראלי**. אמנם צוות החוקרים היה מפוזר בעולם, אבל מרכז העצבים היה כאן; מבחינה אדמיניסטרטיבית ברשות העתיקות ומבחינה מדעית באוניברסיטה העברית, שם הכינונו את כל הכרכים. המוציא לאור, Oxford Press University, קיבל ממני כתבי-יד ולוחות צילומים מוכנים לדפוס, אשר מתוכם הודפסו הכרכים הגדולים והמרשימים — לא פחות מ- 10,000 עמודים סבוכים ביותר ו- 1000 לוחות.

[http://www.antiquities.org.il/article_Item_ido.asp?sec_id=36&subj_id=69&id=65&module_id=]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."[תהלים פ"א]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי**

כניסת השבת (ב"ש): 16[48]

צאת השבת (ב"ש): 17[44]

יום נעים ושבת שלום!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.